

bb. 42. az olasz kommunista párt képviselőjének budapesti látogatása

mszmp/ny/il/bs

1968. január 2.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására december 30-án és január 2-án között budapesten tartózkodott carlo galluzzi, az olasz kommunista párt vezetésének tagja, az olasz testvérpárt központi bizottsága külügyi osztályának vezetője. megbeszéléseket folytatott a nemzetközi kommunista mozgalom időszerű problémáiról és a két testvérpártot kölcsönösen érintő kérdésekről komócsin zoltánnal, az mszmp politikai bizottsága tagjával, a központi bizottság titkárával, és puja frigyessel a központi bizottság tagjával, a kb külügyi osztályának vezetőjével. az elvtársi légkörben lezajlott eszmecsereken résztvett garai róbert, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője.

carlo galluzzi kedden este elutazott budapestről. a nyugati pályaudvaron puja frigyess bucsúztatta./mti/

--

21.15/11

- 32 -

- v é g e

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 358-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. január 3.

bb. 1. megalakult a magyar filmtröszt

i pr/tm/zs/il/bs

1968. január 3.

hét filmgyártó, filmforgalmazó vállalat gazdaságirányító szerveként január 1-vel megalakult a magyar filmtröszt. a tröszt a magyar filmgyártó vállalat, a pannónia filmstudio, a mozgóképforgalmazási vállalat, a hungarofilm külkereskedelmi vállalat, a magyar filmlaboratórium vállalat, a filmtechnikai vállalat és a magyar diafilmgyártó vállalat munkáját koordinálja. életre hívását a gazdaságirányítási rendszer reformja tette szükségessé, s ez határozza meg feladatkörét is. a fennhatósága alatt működő vállalatok tevékenysége szorosan kapcsolódik egymáshoz - a mafilm produkciónak például a filmlaboratórium készíti a kópiáit, ezeket a mokép forgalmazza, a hungarofilm pedig exportálja - s hogy a megszűnő közvetlen minisztériumi irányítás után is harmonikusan jó összhangban dolgozzanak a filmtröszt összehangolja munkájukat.

a tröszt feladata egyebek között az is, hogy egyeztesse a kulturpolitikai irányelveket a gazdaságosságra való törekvéssel, kidolgozza a műszaki fejlesztés lehetőségeit, s ügyeljen a külföldi kötelezettségek teljesítésére. a tröszt kezeli a film-alapot, s a létesítendő kulturális alap film-célokot szolgáló részét is.

Lehetősége van arra, hogy több vállalatot érintő, nagyobb mérvű termelési, vagy műszaki fejlesztés végrehajtására az érdekelt vállalatok fejlesztési alapjait átcsoportosíthassa, s ezáltal mód nyílik egy-egy cég saját erejét meghaladó beruházásokra is.

a filmtröszt tagjai továbbra is megtartják eddigi vállalati önállóságukat, - nem a tröszt dönti el például hogy hány filmet készítsen a mafilm és a pannónia studio, vagy hogy milyen külföldi produkciókat vásároljon meg a hungarofilm - az új irányító központ csupán gazdasági tevékenységüket szervezi, egyezteti./mti/

--

- 1 -

bb. 2. január 8-án véget ér a szünet - mérlegben csaknem másfél millió diák első félévi tanulmányi munkája - iskolai osztályozó értekezletek

i vt/lk/zs/il/bs

1968. január 3.

az általános és a középiskolákban hétfőn, január 8-án véget ér a téli szünet és újból megkezdődik a tanítás. az első tanítási napon kapja kézhez csaknem másfél millió diák az ellenőrző könyvet, amely már tartalmazza, hogy a tanév első részében milyen osztályzatot ért el a különböző tantárgyakból, illetve hogyan értékelték magatartását, szorgalmát a pedagógusok.

az általános iskolák első osztályaiba járó tanulókat, - akiknek száma csaknem 150 000-akorábbi években kialakult gyakorlatnak megfelelően - félévkor ezúttal sem osztályozzák. ennek oka, hogy az iskolában töltött néhány hónap kevés ahhoz, hogy a kisdiákok tudását, addig szerzett ismereteit osztályzatban fejezzék ki tanítóik. a legkisebb diákoknál ugyanis még sok problémát okoz, az iskolai életbe való beilleszkedés. a pedagógusok egyöntetű véleménye, hogy legalább egy tanév szükséges ahhoz, hogy az elsősök tudását reálisan mérhessék, s az eredményt osztályzatban is meghatározhassák.

az iskolák egy részében már a múlt esztendő utolsó napjaiban megtartották az osztályozó értekezletet. jónéhány tanintézetben azonban ezekben a napokban értékelik a pedagógus kollektívák a gyerekek tanulmányi munkáját, magatartását, szorgalmát./mti/

bb. 3. megjelent a „tiscia„

a vid kz/sk/kál/il/bs

1968. január 3.

megjelent a szeged székhellyel működő tiszta-kutató expedíció „tiscia„ nevű kiadványának új, sorrendben harmadik kötete. a német és angol nyelvű könyvben neves biológusok, botanikusok, ornitológusok adnak számot a legújabb tiszta-kutatások eredményeiről. az új kötet tanulmányai többek között rávilágítanak arra, hogy a folyó felső szakaszán - az árterület vadonjaiban - még ma is fellelhető a tiszta völgyének ősi arculata. e területeken kipusztultnak vélt ősi hínárt - kolokánt - is találtak a kutatók. őszállatok csontjait, őstulok koponyáját emelték ki a vízből. az emberi beavatkozás azonban mind erőteljesebben befolyásolja a folyót és környezetét.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 3./ megjelent ... 1. folyt/ il

a vizlépcső táján, a lelassított vizsodródás következtében, tavi jellegűt ölt a tiszta flórája és faunája. ennek bizonyosságaként megjelentek a tavakban honos rákok, apró csigák és az állóvizek sajátos növényei. a sok érdekes adatot tartalmazó könyvet a hazai tudományos intézményeken kívül mintegy 50 külföldi egyetemi kutató intézetnek is megküldték./mti/

bb. 4. málnaország rekonstrukciója - géptársulások alakulnak az észak-pest megyei termelőség-szövetkezetek területi szövetségének szervezésében

b vid kz/sk/kál/il/bs

1968. január 3.

a szobi, a váci és a gödöllői járások termelőség-szövetkezeit összefogó észak-pest megyei területi szövetség több figyelemre méltó kezdeményezéssel segíti elő a vidék nagyüzemeiben a gazdálkodás színvonalának és hatékonyságának javulását. a gödöllői agrártudományi egyetem, továbbá több mezőgazdasági kutató intézet szakembereinek közreműködésével külön bizottságot szerveztek a célból, hogy felkutassák a még mérlegelhő gazdálkodó termelőség-szövetkezetekben a hibaforrásokat, s megkeressék azok elhárításának módját. a vezetés színvonalának javításához járulnak hozzá azzal, hogy a már működő gödöllői mellett szobon és vácon is gépi könyvelő és adatfeldolgozó központot alakítanak ki.

legfontosabb tennivalói közé sorolta a szövetség a híres borsónyi „málnaország„ rekonstrukciójának megszervezését. e tervek végrehajtása során - a következő években - kerekén 500 holddal növelik a szobi és a váci járásban a bogyógyümölcsök termőterületét. az új málna-, fekete- és piros-ribizli, szamóca- és egresültetvények a fővárosi piacok ellátását, választékát javítják majd.

közös vállalkozásokat szervez a területi szövetség gomba-termesztésre. az első ilyen célokra szolgáló háromszintes épületek gödöllőn és szobon készülnek el. ezekben évente 54 vagon gombát termelnek. a vidék tíz közös gazdasága átveszi, s közös vállalkozás keretében üzemelteti a megszűnő vámosmikolai gépálmolást. a mind szélesebb körben kialakuló közös vállalkozások rendszerében külön figyelmet érdemel az, amely a kombájnok és az aratógépek jobb kinasználását célozza.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 4./málnaország ... 1. folyt/ il

a szobi járásban ugyanis mindig sokkal később állnak munkába a kombájnok, mint például gödöllői környékén. a vállalkozás keretében úgy szervezik majd meg a munkát, hogy az aratás első szakaszában a társuláshoz csatlakozó közös gazdaságok kombájnjai és aratógépei a gödöllői járásban dolgoznak, s fokozatosan innen vándorolnak át a szobi járás közös gazdaságainak határába.

/mti/

--

bb. 5. földművelésügyi minisztérium termelészövetkezetben

a v. k. k. /sk/ká/il/bs

1968. január 3.

az alsógöde egyesült duna-menti termelészövetkezet fokozottan kinasználja a fővárosi piacokon adódó primőrértékesítési lehetőségeket. az ezzel kapcsolatos fejlesztéshez nagymennyiségű műanyagfóliára lesz szükségük. elhatározták, ezt is helyben állítják elő. a próbagyártás januárban kezdődik a gépszinből kialakított, majdnem 50 főt foglalkoztató új melléküzemben. havonta félmillió forint értékű fóliát és fóliaalagut-vázat készítenek. saját szükségleten felül más üzemeknek is szállítanak.

/mti/

--

bb. 7. vizsgaanyag az új gazdasági mechanizmus

i fe/lk/zs/il/bs

1968. január 3.

az egyetemeken és főiskolákon országsszerte megkezdődtek a félévi vizsgák. a rendes vizsgaidőszak általában január 31-ével ér véget, az utóvizsgákat február 1-e és 15. között bonyolítják le.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen a hallgatók idei félévi vizsgája sokban különbözik a korábbiaktól: ezúttal egyes tantárgyaknál vizsgaanyagként másoknál az általános érdeklődés ellenőrzése végett számon kérik a hallgatóktól az új gazdasági mechanizmus elveire, bevezetésének indítékaira, az ipar, a mezőgazdaság helyzetére és a következő időszak terveire vonatkozó ismereteiket.

/mti/

--

- 4 -

bb. 6. „gazdag termést”, hozott 1967 a budapesti régészeknek

i ol/j/zs/il/bs

1968. január 3.

az év utolsó hetében ritka értékű leletet jelentettek be a budapesti történelmi múzeum régészeti osztályánál. a „felfedező”, egy máriaremetei gyógyszerész felesége, aki kertjében egy kocsi sódert hozatott. a szállítmányban érdekes szépségű állatfejes kannát talált, amelyről a régészeti vizsgálat során kiderült, hogy egy 12. századi oroszánfejes, aranyozott öntőkanna, úgynevezett aquamanile.

a budapesti régészeknek egyébként is „gazdag termést”, hozott az 1967-es esztendő. ősemberi lakóhely került felszínre például a csillaghegyi strandfürdő körzetében. az itt feltárt emlékek kerek 15 000 éves korukkal a legrégebb leletek a magyar fővárosban. békásmegyeren 30 siros vaskori temetőt, zuglóban bronzkori lelőhelyet, az óbudai benedek utca környékén pedig egy római temetőben számos sirt tártak fel. a bécsi ut táján még 1967 elején római kori égetőkemencéket találtak, s eredménytel folytatódott az aquincumi római kori város feltárása, továbbá a romterület helyreállítása, illetve konzerválása is. 1967-ben adták át a közönségnek a szép, római kori mozaikjairól híressé vált meggyfa utcai herkulés-villát.

fejlődtek a régészeti osztály külföldi kapcsolatai is. különösen a nyári hónapokban szinte naponként adták egymásnak a kilincset a külföldi tudósok, akik részint tapasztalatcserére, részint a raktárban felhalmozott rendkívül gazdag anyag tanulmányozására jöttek budapestre. az 1967-es esztendő eredménylistájára kívánczik az is, hogy több mint 30 tudományos munka jelent meg az osztály kutatóinak tollából - nemcsak hazai, hanem csehszlovák, olasz, angol, francia és amerikai szakfolyóiratokban, sőt külföldi lexikonokban is.

tervezik, hogy ebben az esztendőben a budai várpalotában kiállítják az elmúlt évek legértékesebb, budapesten talált leleteit. az új év egyik legnagyobb régészeti feladata lesz, hogy óbuda lebontásra kerülő házai helyén „átfésüljék”, a terepet, nehogy a tudomány számára értékes leletek kárbaveszenek. /mti/

fr

--

- 5 -

bb 8. évente 30 000 tonna pernye és 300 000 tonna kéndioxid kerül budapest levegőjébe

1 tz/lk-Lm 10

1968. január 3.

a levegő szennyezettségének vizsgálata során az energiazászkodási tudományos egyesület aerosol szakosztálya, az országos közegészségügyi intézet, valamint a közegészségügyi és járványügyi állomások szakembereinek közreműködésével számos érdekes adat birtokába jutott.

megállapították például, hogy a tatabányai cement- és mészmű naponta 150 tonna port juttat a levegőbe, amihez hozzájárul még az erdmű és a bánya „termése”,

pécsett éveken át hiába próbálták csökkenteni az erdműből áradó pernye mennyiségét. az utóbbi két esztendőben azonban, mióta egymás után szerelik fel az elektromos pernyeleválasztókat, a helyzet állandóan javul, s a levegő pernyetartalma lassankint az erdmű üzemelése előtti szintre csökken. a még mindig elég rossz levegő miatt a felelősség oroslánrésze most már a zsolnai gyárra hárul, de ott is megkezdtek az áttérést a gázüzemre és amint az befejeződik, a pécsi levegő jelentős mértékben megtisztul.

az ózdi levegőben viszont egészen megdöbbentő mennyiségű vasat találtak. a kohászati üzemből távozó porral 1961 és 1964 között négy év alatt 10 800 tonnányi vaspor ment a szó szoros értelmében a levegőbe, ami 50 százalék vastartalma ércet számítva, csaknem 21 000 tonna vasérc behozatalát tette szükségessé.

budapesten az elégetett tüzelőanyagból évente körülbelül másfél millió tonna hamu keletkezik, s mintegy 30 000 tonna pernye és 300 000 tonna kéndioxid kerül a levegőbe. az utóbbi hozzávetőleg 450 000 tonna kénsavnak felel meg.

a főváros legszennyezettebb levegőjű városrésze a belváros, főleg a régi rossz és rosszul is használt fűtőberendezések miatt. itt van a levegőben a legtöbb széndioxid. a kén viszont főleg az illatos ut tájékán rontja a lakosság tüdejét.

/folyt. köv./

8.35/szb

-6-

KE 9.57

bb 8. /évente 30 000 tonna ... 1. folyt./-Lm

hogyan mekkora hatással van a levegő tisztaságának megőrzésére a távfűtés és a gázfűtés bevezetése és elterjedése, azt a 11. kerületben végzett vizsgálat bizonyítja. itt a levegőben talált por mennyisége egész évre számítva 1958-tól 1966-ig négyzetkilométerenként 211 tonnáról 147 tonnára, a kéndioxid pedig köbméterenként 0,58 milligrammról 0,26 milligrammra csökkent. ezzel a levegő portartalma az engedélyezhető határérték alá esett, teljes kén- és kéndioxid-tartalma pedig jelentős mértékben megközelítette azt./mtl/

bb 9. a kórházhigiéne jelentősen csökkenti az iatrogén fertőzéseket

1 ms/gg-Lm zs

1968. január 3.

az országgyűlés - mint ismeretes - az 1968. évi költségvetés tárgyalásakor a terv- és költségvetési bizottság javaslataira 30 millió forinttal emelte az egészségügyre fordítható kiadásokat. ezt az összeget a kórházhigiéne javítására, az úgynevezett iatrogén fertőzések, vagyis a kórházi társfertőzések elleni szélesebbkörű küzdelemre használja fel az egészségügyi tárca.

a kórházhigiéne jelentőségét jól érzékelteti a szegedi orvostudományi egyetem közegészségtani intézetének nemrég közzétett vizsgálati eredménye. a kutatók az egyetem gyermekklinikájának két évét hasonlították össze.

az egyik évben - egy épület kiürítése folytán - zsufoltóság keletkezett a klinikán, és ez lényegesen rontotta a higiénés lehetőségeket. ebben az esztendőben a klinikán kezelt 2130 gyerek közül 241 szenvedett el kórházi fertőzést. a koraszülötteknek csaknem fele, a 0-12 hónaposok egyhatoda, az 1-14 évesek 2,6 százaléka fertőződött. a leggyakoribb a tüdőgyulladás és más légúti fertőzés volt, de szép számmal akadt fertőző bélbetegség, vagy gennyesedéssel járó bőrfertőzés is.

a következő évben az említett zsufoltóság megszűnt, mód nyílt a fertőzésre gyanús betegek azonnali elkülönítésére, illetőleg a fertőzésre leginkább veszélyes betegek elkülönített ápolására. ennek eredményeként 1963 ápolott gyerekből 126, tehát az előző évi 11,3 százalékkal szemben 6,4 százalék kapott fertőző kórházi ártalmat. a higiénés rendszabályok fokozott érvényesítése, a klinika jobb higiénés helyzete tehát egyik évről a másikra csaknem felére csökkentette az iatrogén fertőzést./mtl/

8.30/Lm

- 7 -

KE 9.57

bb 10. központi ár- és belvízvédelmi szervezet alakult
i sb/lk-lm 1e 1968. január 3.

az országos vízügyi főigazgatóság vezetőjének utasítására január 1-én a korábbi árvízvédelmi készenléti szervezet továbbfejlesztésével megalakult az ovf központi ár- és belvízvédelmi szervezete. ezzel az intézkedéssel a különböző vízveszélyek elhárítására mindig készen álló és rendkívül gyorsan bevethető erős operatív szervezet hoztak létre, amelyhez hasonló erejű vízügyi központ eddig nem volt európa egyetlen országában sem. az 1965. évi árvízvár elhárításában kitűnően vizsgázott központi gépesített osztag kedvező tapasztalatai alapján dolgozik majd a kibővített védelmi központ, de már nemcsak az árvízveszély, hanem a belvízkárok és az egyéb helyi vízkárok gyors elhárítása is a feladata lesz. az árvízzel együtt ugyanis rendszerint a belvíz ellen is védekezni kell és ugyancsak sürgősen kell beavatkozni a megáradt patakoktól és a hegyoldalakról lezúduló csapadékviztől fenyegetett falvak, területek védelmében.

az új feladatoknak megfelelően kiegészítették és még tovább korszerűsítik, fejlesztik a védelmi szervezet felszerelését. az operatív védelmi központ rendelkezik a magyar vízügyi szolgálat 14 korszerű jégtörőhajójával, felderítő repülőgépeivel, a vízügyi urh-állomásokkal és más hírközlő berendezésekkel, az új könnyűbuvár csoporttal és jégrobbantó egységeivel. irányítja és fejleszti a vízügyi igazgatóságok gépesített védelmi osztagait, amelyek ugyanúgy, mint a központ, a továbbiakban részt vesznek még a belvíz és a helyi vízkárok elhárításában is.

a vízkárelhárítási beavatkozásra gyorsan mozgósítható szervezet nem pihen akkor sem, ha nincs veszély. cölöpözéssel, szádfalazással, talajszilárdítással és egyéb különleges mélyépítési munkákkal „békeidőben”, is hasznosítja felszerelését. a könnyűbuvárok majd a zsilipek és más építmények víz alatti vizsgálataiban és javításában segítenek, s a robbantó részlegekkel együtt pedig a hajózást veszélyeztető sziklák, roncsok, farönkök eltávolításában is részt vesznek./mti/

8.40/lm

- 8 -

bb 11. mennyi munkát és bért milyen juttatásokat kaphatnak a bedolgozók? - felmondási korlátozások - rendelet a bedolgozók foglalkoztatásáról

i sl/lk-ju 1e 1968. január 3.

a munkaügyi miniszter a szot-tal egyetértésben rendeletet adott ki a bedolgozók foglalkoztatásáról.

a január 1-én életbe lépett rendelet kimondja, hogy a magánmunkáltatók kivételével valamennyi vállalat létesíthet bedolgozói munkaviszonyt. bedolgozókat a fizikai termelő munkán kívül olyan mechanikus jellegű szellemi munkával is foglalkoztathatnak, ahol a teljesítmény mérhető. bedolgozóként minden olyan állampolgárt foglalkoztatni lehet, aki munkaviszonyt is létesíthet, aki munkaviszonyban áll, az csak vállalatának írásbeli engedélyével vállalatnál bedolgozást.

bedolgozói munkaviszony meghatározott munka végzésére, vagy határozatlan időre egyaránt létesíthető, az utóbbit 15 napos határidővel lehet megszüntetni. negyedéves átlagban maximum annyi munkát lehet kiadni, hogy az ne haladja meg a hasonló munkakörben a vállalatnál dolgozók teljesítményét. a díjazásnál is a vállalatnál dolgozók bértételeit kell alkalmazni. a bedolgozók is kaphatnak prémiumot, jutalmat, évvégi részvényt, szociális és kulturális juttatásokat. ha a bedolgozó átlagos teljesítménye eléri a hasonló munkakörben munkaviszonyban állók teljesítményének a felét, akkor a vállalat - legfeljebb évi 12 nap - szabadságot is adhat; erre az időre az átlagkeresetet folyósítja. a szabadságra nem jogosultat, - kérésére - évenként két hátra mentesíteni kell a munka alól, ebben az esetben azonban munkabér nem jár.

nem jár díjazás a munka átvételénél és átadásánál eltöltött időre, kivéve, ha a bedolgozónak saját hibáján kívül több mint 2 órát kell várakoznia a vállalatnál. erre a várakozási időre átlagkeresetét kapja. a vállalat a bedolgozó részére térítést állapíthat meg a gép- és szerszámhasználásért, a felhasznált energia, a szállítás és egyéb hasonló költségekre.

ha a bedolgozó saját hibájából használhatatlan terméket állít elő, ezért munkabért és költségtérítést nem kaphat. részleges selejt esetén csökkentett díjazás és költségtérítés jár. egyébként a bedolgozó anyagilag felelős a részére kiadott anyag, szerszám, stb. selejtté válásáért, megrongálódásáért. felelős az átvett anyag hiányáért is, kivéve, ha azt elháríthatatlan külső ok idézte elő.

/ folyt. köv./
9.00/lm

- 9 -

ML 10-2

bb 11. / mennyi munkát... 1. folyt. /-ju

ha a munkával ellátás folyamatos és a termelés érdeke ezt szükségessé teszi, a bedolgozó munkaviszony létesítésénél a vállalat és a dolgozó írásban megállapodhat abban, hogy a vállalat bizonyos munkamennyiséggel rendszeresen ellátja a bedolgozót, utóbbi pedig kötelezi magát, hogy az igényelt mértékben rendszeresen munkát végez. a biztosított munkamennyiséggel a vállalat köteles a bedolgozót rendszeresen ellátni. ha ezt elmulasztja a bedolgozót a kiesett időre munkabér illeti meg. ennek összegét a megállapodásban meg kell határozni, kevesebb azonban semmiképpen sem lehet, mint az elmaradt biztosított munka díjának a fele.

a rendelet ezután felsorolja, hogy a vállalat milyen esetekben nem szüntetheti meg felmondással a bedolgozó munkaviszonyt. ilyen a keresésképtelenséggel járó betegség, legfeljebb a keresésképtelenség első napjától számított egy évig: gümőkór esetén két évig. nem lehet felmondani a terhesség és a szoptatás alatt a szülést követő hatodik hónap végéig, a sor-, vagy tartalékos katonai szolgálat teljesítésének ideje alatt, a bedolgozónak, ha férje sorkatonai szolgálatot teljesít. több más esetben csak különösen indokoltan mondhatja fel a vállalat a bedolgozó munkaviszonyt. ilyen eset, amikor a bedolgozónak négy vagy több eltartott családtagja van, és családjában rajta kívül más önálló kereső nincsen, vagy ha a dolgozónak az öregségi teljes nyugdíj-jogosultság megszerzéséhez legfeljebb öt éve hiányzik, kivéve, ha résznyugdíjra jogot szerzett. csak különösen indokolt esetben lehet felmondani a bedolgozó egyedülálló nőnek is gyermeke 18. éves koráig. ezek a felmondási tilalmak, korlátozások nem alkalmazhatók, ha a vállalat a bedolgozó foglalkoztatását teljes vagy a dolgozó lakhelyén megszünteti vagy hat hónapnál hosszabb ideig a bedolgozót szüneteltetni kívánja. a felmondási korlátozások arra a bedolgozóra sem vonatkoznak, aki munkaviszonyban áll, vagy öregségi teljes nyugdíjra, csökkent munkaképességük esetén szociális járadékra, segélyre jogosult.

a rendelet hatálya nem terjed ki a kisipari szövetkezetek és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjainak a saját szövetkezetükben végzett bedolgozó jellegű tevékenységére. az egészségügyi minisztérium felügyelete alatt álló szociális foglalkoztatók bedolgozóira a szociális foglalkoztatók működésére kiadott rendelkezéseket figyelembe véve kell a rendeletet alkalmazni.
/mti/

9.18/ju

-10-

10.8

M

bb 12. tompa mihály-émlékünnepségre készülnek keleméren

a vid-fm/tné-Lm ká

1968. január 3.

tompá Mihály halálának 100. évfordulója alkalmából az idén nagyszabású ünnepséget rendez a keleméri tompa-émlékbizottság. a kis borsod megyei kelemér községben, - ahol tompa Mihály 1849-től 1851-ig lelkeskedett, - kegyelettel ápolják a költő emlékét. az egykori paplakot, - amelyben tompa Mihály lakott - helyreállították, s falai között múzeumot rendeztek be. a gazdag gyűjteményben kiállították tompa versesköteteinek első kiadásait. összegyűjtötték a rimaszombaton és hanván feltalálható emlékeket, illetve azok fotokópiáit.

a tompa-émlékbizottság az idei ünnepség előkészítése céljából megkereste a rimaszombati és hanvai - tompa-émlékeket őrző és ápoló - egyesületeket, s a tervek szerint onnan is érkeznek majd vendégek az ünnepségsorozatra. a múzeum anyagát újabb szerzeményekkel egészítik ki, amelyek között szerepel a felszabadulás óta tompáról megjelent valamennyi méltatás, verseinek újabb kiadása. ezek gyűjtését megkezdték. ugyancsak a jubileumi ünnepségekre készül el az emlékmúzeum ismertetője, amely felöleli tompa Mihály keleméri tevékenységét is. mint ismeretes a költő itt írta többek között „a gólyához,, s „a madár fiaihoz,, című verseit./mti/

..-

bb 13. a harmadik ötéves terv legnagyobb borászati beruházása - új pince, modern palackozó épül villányban

a vid kz/sk-Lm ká

1968. január 3.

a baranya megyei villányban megkezdtek a harmadik ötéves terv legnagyobb borászati beruházásának kivitelezését. mintegy 50 millió forintos költséggel új pincét és modern palackozó üzemét alakítanak ki és szerelnek fel. a helyi állami gazdaságnak ugyanis 1970-ben már mintegy 70 000 mázsa szőlő feldolgozásáról és 50 000 hektoliternyi bor tárblásáról, kezeléséről, illetve palackozásáról kell majd gondoskodnia. a nagyszabású munka első ütemében átfurják a villányi templomhegyet. körülbelül 270 méter hosszú alagutat vágnak a gyomráhegyet. az új alagút egyik vége a gazdaság jelenlegi pincészetéhez csatlakozik, a másik vége viszont a vasútállomásnál megépülő, korszerű palackozó üzemmel függ majd össze. az új pince, amely házak, kertek, szőlők alatt vezet, hat méter széles lesz, s 200 hektoliteres óriás hordókat „rejteget,, majd. a megépülő palackozó üzem automatizált gépsorral évente hárommillió palackot töltenek meg márkás villányi borokkal. az új pince és a palackozó 1970-ben kezd meg működését./mti/

..-

9.30/ju

-11-

M 10.8

bb 14. gyógyászati tapasztalat gyártanak debrecenben
a vid szf/sk-ju ká bs 1968. január 3.

a debreceni biogal gyógyszergyár, amely majdnem 400 féle gyógyszert, finomvegyszert, illetve enzimet állít elő, a reanal finomvegyszergyártól és a budapesti gyógyszergyáraktól különböző termékek gyártását vette át. a profilátrendezés során került debrecenbe a gyógyászati tapasztalat nagyüzemi gyártása is. december végén fejeződött be az üzemi kísérlet és januártól kezdve már teljes kapacitással dolgozik a gyógyászati tapasztalat előállító üzemrész, amely 1968-ban 30 millió forint értékű cikket termel. befejeződött az üzemelési kísérlete a neomycin elnevezésű antibiotikumnak is, amelyet a jövő év elején kezdenek gyártani debrecenben. eddig ezt a gyógyszert budapesten állították elő külföldi alapanyagok felhasználásával. debrecenben sikerült zömében hazai nyersanyagokkal helyettesíteni az importot, s a nagyüzemi gyártáshoz már ezekkel láttak hozzá. a jövő évben új enzimet is készítenek „pectizym a”, elnevezéssel az élelmiszeriparnak, elsősorban a konzerviparnak a gyümölcslevek derítésére és tartósítására. /mti/

--

bb 15. új vízműtársulatok békés megyében

vid kz/sk-ju ká bs 1968. január 3.

az év elejével két új vízműtársulat kezdte meg működését békés megyében. az egyik mezőberényben, a másik vésztőn szervezi, illetve valósítja meg a községi vízhálózat kiépítését. a két községben együttesen 33 millió forintnál is többet költenek ilyen célra. a terveket a vízügyi igazgatóság szakemberei készítik. /mti/

--

9.25/Lm

- 12 -

Rk 10.2

bb 16. fejlődéstörténeti kiadvány békéscsabáról
vid-fm/tné-lm ká 1968. január 3.

békéscsaba 1968-ban ünnepli újratelepítésének 250. évfordulóját. a jubileumra a békéscsabai kner nyomda gondozásában reprezentatív kiadvány jelenik meg a város fejlődéstörténetéről. a kiadványban színes és fekete-fehér művészi fotók szemléltetik a régi és a jelenlegi békéscsabát. megemlékeznek a kiadvány a város nagyjairól, többek között áchim L. andrásról, kulich gyuláról, gyóni gézáról és munkácsy Mihályról. a kiadványban helyet kapnak a viharsarki földmunkmozgalom legkiemelkedőbb eseményei. bemutatják az új békéscsabát is: korszerű lakótelepeit, földgázfűtéses lakótömbjeit, az ország legmodernebb térsztagyárát, a konzervgyárat, a forgácsolót, a hűtőházat, a szlovák kollégiumot, az új gimnáziumot és több más új létesítményt. /mti/

--

bb 17. „felélesztik”, a kihalt szakmákat szabolcsban

a vid-fm/tné-lm ká 1968. január 3.

szabolcs-szatmár megyében mind nagyobb az érdeklődés a kihalt kézműipari szakmák iránt. a lakosság szívesen vásárol különféle kézműipari termékeket: kovácsolt csillárt, dísz tárgyakat, gyertyatartókat, rézöntvényeket, fafaragású szelencéket, kazettákat, virágállványokat, kisebb - egyedi készítésű - butorokat. néhány ügyeskező öreg kézműiparos mester él szabolcs-szatmárban, akiket felkérték nemcsak szakmájuk folytatására, hanem arra is, hogy adják át tudásukat a szakmához kedvet érző fiataloknak.

a törekvés különösen a kisvárdai, a vásárosnaményi, a fehérgyarmati és a nyíregyházi járásban kecsegtet jó eredménnyel. a „felélesztett”, szakmákban 1968-ban már több mint harminc tehetséges fiatal sajátítja el a „műhelytitkokat”, /mti/

--

9.47/ju

-13-

Rk 10.2

bb 18. pártküldöttség utazott a szovjetunióba

lk-ju bs

1967. január 3.

a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának meghívására aczél györgynek, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága titkárának vezetésével szerdán pártküldöttség utazott a szovjetunióba. a delegáció tagjai: orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, óvári miklós, a központi bizottság osztályvezetője, katona imre, a budapesti pártbizottság titkára, az mszmp központi bizottságának tagjai, továbbá nagy miklós, a központi bizottság alosztályvezetője és rátkai ferenc, a művelődésügyi minisztérium osztályvezetője. a küldöttséget a keleti pályaudvaron németh károly, a politikai bizottság póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára bucsuztatta. jelen volt ny. ny. szikacsóv követtanácsos, a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideglenes ügyvivője.

/mti/

--

bb 19. időjárásjelentés

gg-ju

1968. január 3.

a meteorológiai intézet jelenti január 3-án, szerdán 13 órakor:

hideg idő

európa időjárása általában felhős, csapadékos. az atlanti óceánról áramló enyhe, nedves levegő hatására a brit szigeteken és nyugat-európában sokfelé esik az eső. a földközi tenger térségében záporok, zivatarok vannak. közép-európában, valamint európa északi részein többfelé havazik. hazánkban kedden változóan felhős, párák, helyenként ködös idő volt. jelentős csapadék sehol sem hullott. az erősen ködös helyeken napközben sem emelkedett a hőmérséklet mínusz 4-mínusz 6 foknál magasabbra, máshol viszont plusz 2, plusz 4 fokos maximumok is kialakultak. ma hajnalban az ország területén mínusz 3 és mínusz 19 fok között hőmérsékletet mértek. délelőtt országszerte változóan felhős az idő. a dunántul egyes helyein még 11 órakor is mínusz 10-mínusz 14 fok volt a hőmérséklet. az északi, északnyugati szél helyenként megélénkült.

/ folyt. köv./

12.27/ju

-14-

W 13¹⁵

bb 19. / időjárásjelentés... 1. folyt. /-ju

budapestben kedden a hőmérséklet napi középértéke mínusz 2 fok volt, a sokévi átlagnál 0,8 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet mínusz 2 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős, egy-két helyen párák, ködös idő. szórványosan kisebb havazás. időnként megélénkülő északnyugati, északi szél. hideg idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 5-mínusz 10 fok között, helyenként mínusz 15 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 0-mínusz 5 fok között.

a duna vizállása szerdán délelőtt budapestnél 270 centiméter. /mti/

--

bb 22. havat sepert a háztetőről - az utcára zuhant

1 fe/lk-ju zs bs

1968. január 3.

a xxii. kerületben a nagytétényi ut 72. szám alatt a faipari vállalat 2-es számú telepén pendrik pál 18 éves segédmunkás a tetejéről az egy emeletes épület lapos tetejéről. munka közben megcsuszott és az utcára zuhant. a fiatal embert életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

--

1 havat

13.00/ju

W 14⁰⁰

-15-

bb 20. szénmonoxid-mérgezés

i fe/lk-ju zs bs

1968. január 3.

a fővárosi kézműipari vállalat kiscelli uti 1-es számú telepén a vállalat dolgozói közül hatan szénmonoxid-mérgezést szenvedtek, s mind a hatukat kórházba szállították. a vizsgálat megállapítása szerint a mérgezést a kokszkályhából kiszivárgott szénmonoxid okozta. /mti/

--

bb 21. közlekedési balesetek

i fe/lk-ju zs bs

1968. január 3.

az elmúlt 24 órában a fővárosban több közlekedési balesetet okozott a síkos, jeges ut. a xiii. kerületben a váci ut 188. számú ház előtt egy tehergépkocsi, - amelyet bese miklós 23 éves sofőr vezetett a síkos uttesten megcsuszott és egy villanyoszlopnak ütközött. az autó utasai közül egy személy súlyosan egy másik könyebben megsérült.

svetlai szepesi lajos 18 éves gépkocsivezető egy 40-es autóbusszal kanyarodás közben megcsuszott, a jármű a villányi ut 1. szám előtt egy virágáros-bódénak ütközött. a bódé ráesett csaszlek andrás 26 éves egyetemi hallgatóra, aki könyebben megsérült. az elővigyázatlan gépkocsivezető ellen eljárás indult.

wagner károly 25 éves sofőr egy 80-as autóbusszal szabálytalanul előzött egy álló gépjárművet a xvii. kerületben a pesti ut és a deák ferenc utca kereszteződésében és összeütközött egy vele szembejövő tehergépkocsival. az autóbusz utasai közül négyen könyebben megsérültek, a helyszínen részesültek orvosi ápolásban. /mti/

--

13.07/ju

W 14008

-16-

t tf/lk-lm zs

1968. január 3.

az idegen nyelvek tanulása, tudása iránti igény egyre nagyobb méreteket ölt, ezért mindinkább előtérbe kerül a nyelvtanítás legfejlettebb módszere: az intenzív, az audió-vizuális formákkal kombinált oktatás. erről tanácskoznak azon a háromnapos országos konferencián, amely mintegy 200 résztvevővel szerdán kezdődött a kossuth klubban, a tit rendezésében.

elsődleges törekvés a nyelv-pedagógiában, hogy a tanulók minél kevesebb idő alatt tegyenek szert a mindennapi életben használható tudásra. az ésszerűség határain belül ugyszólván forradalmasították az óraszámot, amennyiben az intenzív tanfolyamokon hetenként legalább kilenc órát foglalkoznak a nyelvvel, de ahol mód van rá ott nap-nap után négy, hat, esetleg nyolc nyelvi órát tartanak. ez utóbbi esetben a már használható, alkalmazható nyelv megtanulásának ideje néhány hónapra csökkenthető. természetesen csak kollektív tanulás esetében, ugyanis a magánszorgalmu egyéni tanuló bármilyen sokat is foglalkozik a nyelvi anyaggal, tudását nem ellenőrizheti beszélgetéssel, dialógussal, megértéssel illetve megértetéssel.

érdekessége a korszerű nyelvtanításnak, hogy - különösen kezdetben - a nyelvtan hátrányára a kifejezés legegyszerűbb formáinak gyakorlását helyezik előtérbe. miután megvan a minimális jártasság az önkifejezésben és mások megértésében, csak akkor vezetik be fokozatosan a tanulókat az idegen nyelven írás, majd a fogalmazás tudáskörébe, s a tanulmányi idő utolsó szakaszára marad a tökéletes helyesírás elsajátíttatása. a folyamat állandó jellemzője a fokozatos szókincs-gyarapítás. egy-egy idegen nyelven - alapszinten természetesen - körülbelül 1500 kifejezés ismerete elegendő ahhoz, hogy megértessük magunkat. /mti/

--

13.30/Lm

- 17 -

de 14008

ismét hetenként jelenik meg ezután a szövosz lapja, a „szövetkezet,, az ujság, amelynek eddig már 20 évfolyama jutott el az olvasókhöz, most tartalmában bővül, színesebb, sokoldalubb lesz az összeállítása, a példányok ára változatlan. az 1968-as első szám már megjelent, indulásul közli szirmai jendnek, a szövosz elnökének cikkét. új sorozatok indulnak a lapban, például a családi házak építéséről, berendezéséről, a háztáji gazdálkodásról, a növénytermesztésről, értékesítésről./mti/

--

bb 25. jászberényi hűtőpult hollandiába

a vid-szf/tné-Lm ká 1968. január 3;

a jászberényi hűtőgyárat a transelektro külkereskedelmi vállalat közvetítésével a múlt év őszén felkeresték a holland marja cég képviselői. megtekintették a hűtőbutor üzemét és torontó típusú önkiszolgáló mélyhűtőpultot rendeltek. a 35 hűtőberendezést még ebben az évben elkészítik és elszállítják hollandiába. a holland cég képviselői közölték, hogy ha beválnak a jászberényi hűtőbutorok nemcsak hollandiában, hanem más nyugati országban is forgalomba hozzák azokat./mti/

--

bb 26. műtrágya minizsákban

vid-szf/tné-Lm ká 1968. január 3.

a tisztai vegyikombinát az ó-esztendőben kísérletképpen öt és tíz kilós csomagolásban is forgalomba hozott 34 százalékos hatóanyag tartalmu nitrogén műtrágyát. az izléses, kis polietilén zsákokban értékesített pétisónak nagy keletje volt elsősorban a kisárutermelő kertészetekben és a háztáji gazdaságokban. a nagy érdeklődésre való tekintettel az idén a tavalyinál jóval több „minizsákot,, töltenek meg pétisóval. az év első hat hónapjában több mint egymillió polietilén tasakba csomagolnak öt-tíz kilogramm műtrágyát és folyamatosan szállítják a kereskedelemnek./mti/

--

13.50/Lm

- 18 -

15.20 Shue'

bb 27. Losenczi pál

tr-Lm -cz 1968. január 3.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke táviratban üdvözölte ahmed sekou touré-t, a guineai köztársaság elnöki tisztségére történt újraválasztása alkalmából./mti/

--

bb 28. megháromszorozódott a fonaltermelés a dunaujvárosi fésűsfonodában

a vid-szf/tné-Lm -cz 1968. január 3.

a magyar posztó dunaujvárosi megnagyobbított fésűsfonodájában az üzembehelyezés óta eltelt négy hónap alatt bejáratták a gépeket, a fonónok begyakorolták a munkaműveleteket. a kibővített üzemben az új gépekkel, a régi kisebb üzemhez képest megháromszorozódott a fonaltermelés. az új év első munkanapjain a fonoda napi termelése a terv szerinti 3 880 kilogramm helyett 4 000 kilogramm volt. ezentul mindig ilyen nagy napi termeléssel számolnak.

a fonalgártáshoz gypjun kívül többféle műanyagot, így poliészter és viscosa műszálát, poliakrilnitrilt, poliamidot is felhasználnak. a kötszövőipar elégedett a dunaujvárosi gyár termékeivel./mti/

--

bb 29. öregek napközi otthona csepregen

vid-fm/tné-Lm -cz 1968. január 3.

az új évben új szociális létesítménnyel gazdagodott a vas megyei csepreg község. a szombathelyi járásban ebben a faluban hozták létre elsőnek az öregek napközi otthonát, amelyben 25 idős ember napközi ellátásáról gondoskodnak./mti/

--

14.45/Lm

- 19 -

15.20 Shue'

bb 30. községi népfrentvezetők tanácskozása nyiregyházán
vid fm/tné-ju ká cz 1967. január 3.

a hazafias népfrent szabolcs-szatmár megyei bizottsá-
gának rendezésében szerdán nyiregyházán megkezdődött a községi
népfrentvezetők háromnapos tanácskozása. a több mint kétszáz köz-
ségi népfrentvezetőt konc károly, a hazafias népfrent megyei tit-
kára köszöntötte, majd dr. hagymási józsef közgazdász tartott
tájékoztatót a gazdasági mechanizmus reformjáról.

a továbbiakban megtárgyalják a negyedik népfrentkong-
resszus előkészítésével kapcsolatos feladatokat, tájékoztató
hangzik el a tanácsok szerepéről, a helyi államhatalmi szervek
bővülő jogköréről és a megye társadalmi és politikai helyzetéről.
/mti/

bb 32. meghalt jósa andrea

a vid fm/tné-ju ká cz 1968. január 3.

kilencvenegy éves korában budapesten meghalt özvegy
virányi sándorné, jósa andrea, a híres nyírségi orvosnak, a nyir-
egyházi muzeum alapítójának, jósa andrásnak a leánya. hosszú
ideig nyiregyházán élt, csak az utóbbi időben költözött a fő-
városba. szinte élete végéig szoros kapcsolatot tartott az édes-
apja által alapított muzeummal. gyakori és szívesen látott ven-
dég volt az intézményben.

jósa andrea temetése január 4-én lesz budapesten a
farkasréti temetőben. /mti/

14.58/szb

-20-

15.20 Shue

bb. 31. szabolcs megyei uttörő parlament

vid fm/tné/il/cz

1968. január 3.

szerdán nyiregyházán megkezdte kétnapos tanácskozását a
szabolcs-szatmár megyei uttörő parlament. nyolcvanezer szabol-
csi uttörő képviselőjében 130 küldött vitatja meg „a vörös
zászló hőseinek utján, mozgalom eredményeit és „a csapatász-
ló becsületéért” jelszóval kezdődő újabb mozgalom feladatait.
a tanácskozást halász andrás megyei uttörő titkár nyitotta meg,
majd szakály irén ifjuvezető, a parlament elnöke tartott tájéko-
ztatót. többek között beszámolt arról, hogy „a vörös zászló hő-
seinek utján, mozgalomba benevezett 6 237 uttörő- és kisdobos
őrs - kevés kivétellel - teljesítette feladatát. az új mozgalom
keretében készülnek a világifjusági találkozóra és ezzel ösz-
szefüggésben széles körben ismertetik a divsz tevékenységét./mti/
-.-

bb. 33. tudományos ülészak az egységes szocialista szövetkezeti
parasztság kialakulásának kérdéseiről szolnokon

vid kz/ksk/il/cz

1968. január 3.

az mszmp szolnok megyei bizottsága pártoktatási igazgatósá-
gának rendezésében kétnapos tudományos ülészak kezdődött szerdán
szolnokon a marxizmus-leninizmus esti egyetem megalakulásának
10 éves évfordulója alkalmából. az első napon az egységes szocia-
lista szövetkezeti parasztság kialakulásának feltételeivel és
folyamatával kapcsolatos kérdések, továbbá a termelőszövetkezetek
vállalati jellegének megerősödésével kapcsolatos problémák álltak
az ülészak érdeklődésének előterében. a második napon a szövetke-
zeti önállóság külső és belső feltételeiről, a szövetkezeti demok-
rácia fejlesztéséről, a falusi kulturális munka helyzetéről és sze-
repéről, valamint a termelőszövetkezetekben végzett pártmunka
jelentőségéről hangzanak el előadások és korreferátumok./ mti/
-.-

bb. 34. meghalt wolf andrás ezredes

k vt/gg/zs/il/cz

1968. január 3.

52 éves korában hosszú betegség után elhunyt wolf andrás
ezredes. egykori textil munkásból lett a honvédelmi minisztérium
vezető beosztású tisztje. 1944-ben partizánként harcolt a fa-
sisták ellen. a felszabadulás óta tagja a pártnak. a magyar nép-
hadereg létrehozásában, fejlesztésében és kiképzésében jelentős
érdemeket szerzett.

/folyt.köv./
15.30/il

-21 -

16. - Shue

bb. 34./ meghalt ... 1. folyt/ 11

érdemei elismerésül a magyar népköztársaság érdemrendjével, a munkás-paraszt hatalomért emlékéremmel, és más érdemérmekkel tüntették ki.

a magyar népköztársaság honvédelmi minisztere wolf andrást a magyar néphadsereg halottjává nyilvánította. temetése január 6-án, 13 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

bb. 35. korszerűbb üzemben készülnek az idén a vasuti kerékpárok a vid szf/tné/káo/11/cz 1968. január 3.

a diósgyőri gépgyárban befejezték a vasuti kerékpárüzem korszerűsítését, bővítését. az ötven millió forintos beruházás során mintegy 800 négyzetméterrel megnagyobbították az üzemcsarnokot, a vasuti kerékpárok megmunkálására nagy termelékenységű tengely-nagyoló, valamint esztergagépeket szereltek fel, az anyagmozgatás gyorsítására, könnyítésére görgő- és darupályát építettek. az üzem fejlesztés eredményeként az idén a gyárnak ezt az egyik legkeresettebb exporttermékét az eddiginél lényegesen korszerűbb feltételek mellett állítják elő, jóval nagyobb mennyiségben. a bővítés eredményeként az eddiginél ötezer vasuti kerékpárral készíthetnek többet évente. a többlet értéke meghaladja a száz millió forintot. tekintve, hogy a gyármány jelentős részét külföldre szállítják, az üzembővítés hozzájárul majd a népgazdaság valutamérlegének javításához is./mti/

bb. 36. megérkeztek leningrádból a metro mozgólépcsőjének első alkatrészei - próbaüzem az év közepén

1 hbj/tm/1e/11/cz

1968. január 3.

a leningrádi kotljakov gépgyár vezetői a múlt év vége felé - budapesti látogatásuk alkalmával - megígérték: 1968 januárjában eljuttatják budapestre a metro első - a baross téren felszerelésre kerülő - mozgólépcsőjének berendezéseit, alkatrészeit, hogy még az év első felében megkezdődhessék a próbaüzem. a leningrádi gyárból eddig nyolc vagonnyi alkatrész érkezett január 15-20-ig s összesen 100 vagonnyi felszerelés várható. a korábban egyeztetett program szerint először a vasszerkezeti berendezés érkezik, ezt követően a meghajtoművek, s a mozgólépcső-kocsik, majd a villamos berendezések, végül a vonóláncok és a különböző segédüzemi berendezések.

/folyt.köv./
15.45/11

- 22 -

↓ január 15-20-ig a Baross-téren szerelés

se
17. - Kue'

bb. 36./ megérkeztek ... 1. folyt/ 11

a baross téri ferde alagutban három mozgólépcső lesz. az egyiket fel, a másikon lefelé haladhatnak az utasok, s a harmadikat tartalékban tartják és vagy csucsforgalom esetén, vagy valamelyik másiknak a karbantartása idején helyezik üzembe. az ugynevezett feszítő kamrát a mélyállomáson, a géptermet, a felszín alatti tér-ségben az utastér alatt képezték ki.

a baross téren a berendezések fogadására már megtörténtek az előkészületek. a felszereléseket, berendezéseket teherautókon szállítják a metro fehér uti járműtelepéről - ahová vagonokban érkezik az alkatrészek tömege - a baross térre. ott daruk emelik be a már kiképzett felszín alatti utastér-ségbe, s onnan szállítják a ferde alagutba.

a közlekedési építő vállalat már részben elkészítette a ferde alagutban a berendezések elhelyezésére a vasbeton tartókat.

a számítások szerint a berendezések a baross térre szállítását és szerelését január 15-20 között kezdik meg. az évm gép- és felvonószerelő vállalat közreműködésével a szerelés mintegy hat hónapot vesz igénybe, a beszállítás, a felülvizsgálat és a próbaüzem az év közepe táján mintegy három hétig tart majd. az elgondolások szerint akkor már a közönség is - érthetően azonban csak korlátozott számban - megismerkedhet budapest új létesítményével./mti/

-. -

bb. 37. a burmai unió

lk/zs/11/cz

1968. január 3.

függetlenségének 20. évfordulója nemzeti ünnepe alkalmából losonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnöke és fock jenő, a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte ne win tábornokot, a burmai unió forradalmi tanácsa elnökét./mti/

-. -

15.50/11

- 23 -

se

17 - Kue'

bb. 38. veszett rókák a bakonyban

a vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. január 3.

fejér és pest megye után az elmúlt napokban veszprém megye egyes vidékein - a bakonyi erdőkben, ösi, valamint bakonyháti határában - is veszett rókák tüntek fel. az egyébként rendkívül óvatos és ravasz duvadak bemerészkedtek a felvakba, sőt a lakóházak udvaraiba is. az így elejtett állatokat megvizsgálták, s ezzel tisztázódott, hogy meglepő viselkedésük a veszethez függ össze. a megyei egészségügyi szervek intézkedtek a járvány terjedésének megakadályozásáról. mindenekelőtt az iskolákban tartanak tájékoztatókat az emberre is veszedelemes betegségről. a gyanusan szelid állatokkal szemben fokozott óvatosságra intik a gyerekeket, s általában a lakosságot./mti/

..

bb. 39. megkezdtek az érc kitermelést európa legkorszerűbb bauxitbányájában

a vid-szf/tné/ká/gy/cz

1968. január 3.

a bakonyi bauxitbánya vállalat halimba 3. elnvezésű új üzemből a bányászcsapatok megkezdtek az érc kitermelését. halimba 3. európa legkorszerűbb bauxitbányája, építési munkáira csak az elmúlt évben hozzávetőleg 80 millió forintot fordítottak.

az új bányában, amelyet a régebbi halimbai lelőhelyek szomszédságában építettek ki, az idén már 100 000 tonnányi ércet termelnek ki, azután pedig évről-évre többet. a hatalmas bányászüzem 1972-re épül ki teljesen, kapacitása akkorra eléri majd a 600 000 tonnát, ami példátlan a hazai bauxitbányászati történetében.

a nagy feladatokkal megbízott bányászcsapatok a legkorszerűbb gépekkel rendelkeznek. modern rakodó gépekkel minímálisra csökkenthetik a fizikai munkát. később - ha a mérnökök kísérlet sorozata eredményre vezet - a robbantás helyett szintén gépi erővel bontják majd az ércfalat.

a halimba 3. üzemből 600 személyes fürdőt is kaptak a bányászok. az új bányához modern raktár és gépház, valamint külön villámstelep tartozik./mti/

..

16.10/gy

- 24 -

se

14. - Kue'

bb. 40. január 11-ig minden üzletben befejeződik a Lettározás - kötelező az új árak feltüntetése

1 kf/kf/ie/gy/cz

1968. január 3.

karácsony óta tart a kereskedelemben az évvégi Lettározás, amely az árak módosulása miatt a szokásosnál nagyobb terhet ró a csucsforgalomban amúgy is kifáradt dolgozókra. az újabb felelősségteljes munkát azonban dicséretes áldozatvállalással, szinte éjjel-nappal végzik a boltok dolgozói, hogy az előírt időben ismét a vásárlók rendelkezésére állhassanak. munkájuk nem könnyű, hiszen a készlet-felméréssel egyidőben körülbelül 140 000 féle cikk árának változását is át kell vezetniük az árakon. ezért is kéri még néhány napig a vásárlók türelmét, megértését, amiatt, ha a megszokott üzlet zárva van.

a Lettározók valamennyi üzletben megkapták a fogyasztói árváltozások jegyzékét, amelynek alapján minden egyes cikkben feltüntették - illetve a most Lettározók feltüntetik - az új árakat. a megnyitott boltok kirakataiban is - a kormány rendelkezésének megfelelően - mindenütt közlik az új árakat a vásárlókkal. sok helyen már a Lettározás idejére is kiírták a kirakatra a január 2-től érvényes fogyasztói árakat, előfordulhat, hogy egyes cikkeken még a régi ár van, viszont kevesebbet, vagy többet fizetett érte a vevő ennek az a magyarázata, hogy az élelmiszerkereskedelemben, az iparcikk kereskedelem egy részében, ahol rengeteg az apró cikk, a Lettározó dolgozók munkájának könnyítésére engedélyezték, hogy 10, illetve a 20 forintnál aluli árúknál ne minden darabon vezessék át az árváltozást. az üzletekben és a raktárakban azonban az árnalmokon jól láthatóan fel kell tüntetni az új árat.

a Lettározási menetrend első része - szinte percnyi pontossággal - befejeződött. az ütemtervet a vállalatok úgy állították össze, hogy az ellátás lehetőleg zavartalan legyen, minden szakmában, mindig legyen nyitvatartó bolt. a tapasztalat azt mutatja, hogy budapesten és a nagyobb vidéki városokban megfelelően oldották meg ezt a feladatot, falun, ahol kisebb a bolt hálózat, természetesen erre nem volt mód.

/folyt. köv./

16.25/gy

- 25 -

se

14. - Kue'

bb. 38. veszett rókák a bakonyban

a vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. január 3.

fejér és pest megye után az elmúlt napokban veszprém megye egyes vidékein - a bakonyi erdőkben, ösi, valamint bakonyháza határában - is veszett rókák tüntek fel. az egyébként rendkívül óvatos és ravasz duvadak bemerészkedtek a felvakba, sőt a lakóházak udvaraiba is. az így elejtett állatokat megvizsgálták, s ezzel tisztázódott, hogy meglepő viselkedésük a veszethez függ össze. a megyei egészségügyi szervek intézkedtek a járvány terjedésének megakadályozásáról. mindenképp az iskolákban tartanak tájékoztatókat az emberre is veszedelemes betegségről. a gyanusan szelid állatokkal szemben fokozott óvatosságra intik a gyerekeket, s általában a lakosságot./mti/

bb. 39. megkezdtek az érc kitermelést európa legkorszerűbb bauxitbányájában

a vid-szf/tné/ká/gy/cz

1968. január 3.

a bakonyi bauxitbánya vállalat halimba 3. elnevezésű új üzemből a bányászcsapatok megkezdtek az érc kitermelését. halimba 3. európa legkorszerűbb bauxitbányája, építési munkáira csak az elmúlt évben hozzávetőleg 80 millió forintot fordítottak.

az új bányában, amelyet a régebbi halimbai lelőhelyek szomszédságában építettek ki, az idén már 100 000 tonnányi ércet termelnek ki, azután pedig évről-évre többet. a hatalmas bányászati üzem 1972-re épül ki teljesen, kapacitása akkorra eléri majd a 600 000 tonnát, ami példátlan a hazai bauxitbányászati történetében.

a nagy feladatokkal megbízott bányászcsapatok a legkorszerűbb gépekkel rendelkeznek. modern rakodó gépekkel minimálisra csökkenthetik a fizikai munkát. később - ha a mérnökök kísérlet sorozata eredményre vezet - a robbantás helyett szintén gépi erővel bontják majd az ércfalat.

a halimba 3. üzemből 600 személyes fürdőt is kaptak a bányászok. az új bányához modern raktár és gépház, valamint külön villamstelep tartozik./mti/

16.10/gy

- 24 -

se

14. - Kue'

bb. 40. január 11-ig minden üzletben befejeződik a Lettározás - kötelező az új árak feltüntetése

1 kf/kf/ie/gy/cz

1968. január 3.

karácsony óta tart a kereskedelemben az évvégi Lettározás, amely az árak módosulása miatt a szokásosnál nagyobb terhet ró a csucsforgalomban amúgy is kifáradt dolgozókra. az újabb felelősségteljes munkát azonban dicséretes áldozatvállalással, szinte éjjel-nappal végzik a boltok dolgozói, hogy az előírt időben ismét a vásárlók rendelkezésére állhassanak. munkájuk nem könnyű, hiszen a készlet-felméréssel egyidőben körülbelül 140 000 féle cikk árának változását is át kell vezetniük az árukon. ezért is kérik még néhány napig a vásárlók türelmét, megértését, amiatt, ha a megszokott üzlet zárva van.

a Lettározók valamennyi üzletben megkapták a fogyasztói árváltozások jegyzékét, amelynek alapján minden egyes cikkre feltüntették - illetve a most Lettározók feltüntetik - az új árakat. a megnyitott boltok kirakatában is - a kormány rendelkezésének megfelelően - mindenütt közlik az új árakat a vásárlókkal. sok helyen már a Lettározás idejére is kiírták a kirakatba a január 2-től érvényes fogyasztói árakat, előfordulhat, hogy egyes cikkeken még a régi ár van, viszont kevesebbet, vagy többet fizetett érte a vevő ennek az a magyarázata, hogy az élelmiszerkereskedelemben, az iparcikk kereskedelemben egy részében, ahol rengeteg az apró cikk, a Lettározó dolgozók munkájának könnyítésére engedélyezték, hogy 10, illetve a 20 forinton aluli árúknál ne minden darabon vezessék át az árváltozást. az üzletekben és a raktárakban azonban az áruhalmokon jól láthatóan fel kell tüntetni az új árat.

a Lettározási menetrend első része - szinte percnyi pontossággal - befejeződött. az ütemtervet a vállalatok egyáltalították össze, hogy az ellátás lehetőleg zavartalan legyen, minden szakmában, mindig legyen nyitvatartó bolt. a tapasztalat azt mutatja, hogy budapesten és a nagyobb vidéki városokban megfelelően oldották meg ezt a feladatot, falun, ahol kisebb a bolt hálózat, természetesen erre nem volt mód.

/folyt. köv./

16.25/gy

- 25 -

se

14. - Kue'

bb. 40. / január 11.ig.... 1. folyt./ gy

Január 2-án az országos élelmiszerkereskedelmi bolthálózat 70 százaléka - már felmérve készletét és átvezetve az új á-
rakat kinyitott. teljesen végzett a nagy munkával a fővárosi
élelmiszerkereskedelem, s befejezte a leltározást az ország
valamennyi vendéglátóipari egysége. vidéken, ahol a kevésbé
tapasztalt apparátusnak nagyobb problémát jelentett az ármódo-
sulása, a készletfelmérés, némileg elhúzódik a leltározás,
de január 5-ig az ország valamennyi élelmiszerüzletében befe-
jezik. az állami áruházak. - a fővárosban 3, vidéken 1 kivételével
ugyancsak kinyitottak a hét elején. a verseny, a kálvin
téri és az uttörő, valamint a kecskeméti áruház várhatóan hét-
főtől áll ismét a vásárlók rendelkezésére.

Jelenleg a ruházati kereskedelem hálózatának a felénél, s
az iparcikk üzletek 60 százalékában tart a leltározás, amely
január 11-ig országsszerte befejeződik./mti/

bb. 41. a jugoszláv akadémia elnöke Magyarországon

k ms/tm/zs/gy/cz

1968. január 3.

grga novak professzor, a jugoszláv tudományos és művé-
szeti akadémia elnöke a magyar tudományos akadémia elnökségének
meghívására szerdán hazánkba érkezett./mti/

bb. 42. megérkezett az új hideghullám: nyugaton 16-19 fokos
fagyok - hóbunda alatt az ország nagy része, a hegyeket ismét
sportolásra alkalmas réteg fedli.

1 cs/tm/1e/1l/cz

1968. január 3.

Kontinensünk időjárását jelenleg a sarkvidéki származású
hideg léghullám délre törése és az atlanti óceánról,
valamint a földközi tenger és a fekete tenger térségéből észak-
nak áramló enyhébb légtömegek határozzák meg. az ellentétes
légtömegek találkozási zónáiban csaknem egész Európában felhős,
párás, csapadékos az idő. esőzéseket jelentettek nyugat-euró-
pából, Olaszországból, valamint Ukrajnából, ugyanakkor a német
demokratikus köztársaságban, továbbá a Szovjetunió európai terü-
letének a moszkvától északra fekvő tájain erős, a Balkánon gyen-
gébb havazás kezdődött.

/folyt.köv./
1735/1l

- 26 -

18.15 blue

bb. 42./ megérkezett ... 1. folyt/ 1l

az oslo-berlin-bécs-varsó -moszkva vonaltól északra a
nappali hőmérséklet is mindenütt fagypont alatt maradt, ettől
délre pozitív maximumokat jegyeztek fel. 10 fok feletti nappali
hőmérséklet szerdán már csak az Ibériai félszigeten, továbbá
Olaszország és Jugoszlávia déli tájain, Görögországban és a Krim
félszigeten volt. az oslo-moszkva vonaltól északra a maxi-
mumok sem emelkedtek minusz 5 fok fölé. skandinávia középső vi-
dékein, valamint arhangelszk környékén napközben is minusz 20
fok alatt maradt a hőmérséklet higanya, az éjszakai fagyok pedig
minusz 25-35 fokig terjedtek.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közöl-
ték, hogy szerdára virradó éjszaka megérkezett hazánkba is az új
hideghullám. nyomában szentgotthárd, szombathely, pápa, győr,
állomásain minusz 16-19 fokot mérte.

a sárospatakat péccsel összekötő vonaltól dél-keletre még
nincs összefüggő hótakaró. ettől a vonaltól északnyugatra azon-
ban már vékonyabb-vastagabb hóbunda alatt, alszanak, a mezők.
az északnyugati és nyugati megyékben a hóréteg vastagsága elérte
a 15-20 centimétert. a hegyek közül legvastagabb bundát jelenleg
a Dobogókő viseli, ahol 13- centiméteres a friss réteg. a mátra
legmagasabb lejtőiről 8-10, a Mecsekről, a Zempléni hegyekből és
a Bükkből 6-7 centiméteres havat jeleztek a megfigyelők, sőt a
szabadsághegyen is 6 centiméteres a sportolásra alkalmas réteg.

a szerdai hőmérsékleti maximumok a keleti országrészekén 0,
minusz 3, másutt általában minusz 3-6 fok között alakultak ki-
egyes északnyugati tájakon a nappali fagyok kitarítottak 8-9 fok
körül. a budapesten mért napi középhőmérséklet kedden 1, szerdán
a belső kerületekben 2-3, a külső kerületekben 3-4 fokkal maradt
el a sokévi átlagtól. az előrejelzés szerint csütörtökön változó
felhőzetre, egy-két helyen párás, ködös időre, szórványos hava-
zásra kell számítani, az északnyugati, északi szél időnként meg-
élénkül. egyelőre hideg marad az idő. a hajnali minimumok általá-
ban minusz 5-10 fok között alakulnak ki, helyenként azonban is-
mét eléri vagy meghaladja a minusz 15 fokot. a csütörtöki
hőmérsékleti maximumok szintje valószínűleg 0, minusz 5 fok
között váltakozik./mti/

--

17.50/1l

- 27 -

de

18.15 blue

bb. 43. odaltélték a magyar karikaturakiállítás díjait

j/zs/il/bs

1968. január 3.

döntöttek a magyar karikaturakiállítás díjairól. az újságírószövetség első díját hegedüs istván kapta, második díját szür-szabó józsef, a harmadik díjat megosztották réber lászló és vasvári anna között. a hírlapkiadó első díját kaján tiber nyerte el, a második díjat megosztva kapta balázs-piri balázs, dalmáth ferenc és mészáros andrás. az ifjúsági könyvkiadó díját várnai györgy kapta, a kossuth könyvkiadó első díját sajdik ferenc, második díját pusztai pál nyerte el. a díjakat ünnepélyesen január 9-én a magyar sajtó házában adják át./mti/

bb. 44. a „kitérő”, alkotói budapesten

t pr/j/il/cz

1968. január 3.

bolgár filmművész-delegáció érkezett szerdán este budapestre. a vendégek - grisa osztrovszki, a kitérő című film rendezője, valamint nevena kokanova és ivan andonov, a film két főszereplője - részt vesznek a moszkvai filmfesztiválon aranydíjat nyert filmjük budapesti díszbemutatóján./mti/

bb. 45. időjárásjelentés

il/j

1968. január 3.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

hideg idő

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős, egy-két helyen páras, ködös idő. napközben többfelé havazás. időnként megélénkülő északnyugati-északi szél. hideg idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 0 - mínusz 5 fok között./mti/

20.45/11

VEGE

- 28 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest. I. Fehér-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.
m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968 január 4.

bb. 1. Lakásépítés, kórházfejlesztés, új iskolák - folytatódnak a budapesti nagyobb beruházások

1 hi/tm/zs/il/cz

1968. január 4.

az idén folytatódnak a fővárosban megkezdett nagyobb beruházások, s a tanácsok újabb építkezések megindítását tervezik.

Lakásépítkezés szempontjából a legnagyobb munka változatlanul a kelenföldi lakótelep, amelynek most készült el az év végi „leltára”. az eredetileg tervezett 7 708 lakásból eddig nem egészen 5 000-nek az építését kezdték meg, s több mint 2000 család költözött be új otthonába. a járulékos létesítmények közül átadtak 32 iskolai tantermet, továbbá 300 óvoda és 180 bölcsődés gyermek elhelyezésére szolgáló intézményt. elkészült a lakótelep első üteméhez tartozó abc áruház és étterem, valamint a szolgáltató ipari épület. jelenleg a lakótelep teljes területén dolgoznak. az első ütemben előirányzott munka - három, öntött technológiával készülő pontház építésének kivételével - befejeződött. a második ütemre tervezett házigyári épületek tető alatt vannak és egy kivételével át is adták azokat. jelenleg egy 60 személyes bölcsőde, továbbá kereskedelmi és szolgáltató ipari egység építésén dolgoznak. a harmadik ütemhez tartozó járulékos létesítmények közül most készül a 16 tantermes általános iskola. megkezdtek a telep legnagyobb lakásszámú épületének alapozási munkáit is. ebben a tömbben 360 család jut majd otthonhoz.

a tervezők és a kivitelezők, a legnagyobb foku gazdaságosságra törekuszenek. ésszerűsítésekkel, korszerű építési módok alkalmazásával elérték, hogy a megvalósuló családi otthonok számát 575-tel szaporítani lehet.

/folyt.köv./

- 1 -